

SEVERNĀ• PLZEŇSKO - I. â€“ KOSTEL DUCHĀ® V LUKOVĀ‰

NedĀ›le, 11 bĀ™ezen 2018

MĀ›j zatím poslední letošcni výlet byl o víkendu na sever od PlznĀ›. PĀ›vodnĀ› jsem uvašřovala , šře jej pojmu jako „výlet za Santinim“, protošře v okrese Plzeň-sever je staveb od Santiniho celkem hojnĀ› . NĀ›které klášcerty jsem ušř vidĀ›la v minulosti (Plasy, Mariánská Týnice, Kladruby u StĀ™íbra), jiné památky jsem ješc›chtĀ›la dohledat (dvĀ›r Hubenov, kaple Mladotice,..).

Také jsem se chtĀ›la podívat, jak pokračujĀ› obnovovací práce na ponišcěném plasském klášceteĀ™e. Všceno ale nakonec dopadlo trochu jinak... MĀ›j výlet byl výletem plným bizarností a paradoxĀ›, které byly nĀ›kdy pĀ™ekvapivé v dobrém slova smyslu, jindy spíšc›; ukazovaly na devastaci a úpadek. PĀ™esto má tento kraj mnoho krás, za kterými se vyplatĀ› vášřit sem cestu. V dnešc›ním Ā›lánku vám pĀ™edstavím vesniĀ›ku Luková. Je asi 5 km od ManĀ›tĀ›na, a pokud nemáte podrobnou mapu nebo navigaci, hledá se tĀ›šřko. Dalo by se Ā™íci, šře v Lukové opravdu dávají lišc›ky dobrou noc. Silnice ušř dál nevede. Dominantou malé obce s deseti popisnými Ā›isly a Ā›tyĀ™mi stálými obyvateli je kostel sv. JiĀ™í. Kostel znašc›nĀ› zdevastovaný, jakých jsou u nás stovky. Jenšře tento kostel není ledajaký... Je se na nĀ›j dívat lidé z celé republiky (bĀ›hem mojí návšc›vy tu byli lidé z Prahy) a i ze zahraniĀ›í. Kostel se dostal na seznam nejďřivĀ›jšc›ch míst svĀ›ta. Ale pĀ›knĀ› od poĀ›átku. První zmĀ›nky o obci Luková jsou dle Wikipedie z roku 1115. Kostel samotný pocháší z roku 1352. Za husitských válek byl pobošřen a opraven. Na konci 18. stoletĀ› jej postihl nišc›ivý pošřár. Poslední obnovy se došřkal v roce 1858. V roce 1968 pĀ™i pohšřbním obšřadu spadla šřst stropu. Vysmutešc›ní hostĀ› prý tehdy vybĀ›hli pĀ™ed kostel, dokonšřili rozloušc›ení se zesnulým a od tĀ› doby byl kostel trvale uzavšřen. Kolem kostela byli pohšřbívanĀ› sudetšc›; tí NĀ›mci a po jejich odsunu náhrobky a kĀ™íšře chátraly. Uzavšřením k chátral objekt celý a byl odsouzen prakticky k zániku. Bohušřel, jak bývá v Ā›echách zvykem, nešc›el nenechavšřm, ktešř se nešc›; tírá krášt ani v kostele.

Āšř v roce 2012 si student ZĀ›EU Jakub Hadrava vybral lukovský kostel jako téma své diplomové práce. Sezval 32 dobrovolníkĀ›, pĀ™ikryl je plášc›nkami, následnĀ› bílou tkaninou a pak sedĀ›ící Ā› stojĀ›ící pĀ™elil sádrrou. Dobrovolníci museli v tomto neobvyklém hávu pĀ™ešřkat dvacet minut, dokud sádra nezatvrdla. Potom opatrnĀ› krunĀ› sundal a vzniklé „duchy“ rozmĀ›stit do kostela. V podstatĀ› všc›; ak sochy mají pĀ™edstavovat NĀ›mce, ktešř chodili do kostela, modlili se a vzájemnĀ› si byli blízcĀ›.

NĀ›které sochy díky pĀ™idání fosforu do sádry svĀ›telkují a vytvášřejĀ› tak v pĀ™Ā›tĀ› zvlášc›tnĀ› atmosféru. MnĀ› se o kostela dostat nepodašřilo, ale rozbitými okny pĀ™es vnitřní mĀ™íšř se trochu fotografovat dá a vidĀ›t interiér také. I zavĀ›racím dnem. Jinak provádĀ› v kostele starousedlík, pan Koukl. Zájem je velký, a lidé v kasišc›ce pĀ™ispĀ›vají na tolik potšřmel opravy. Z fotografiĀ› je vidĀ›t, šře tady zub Ā›asu hlodal nemilosrdnĀ›. Dešc›; šřová voda, která se díky šc›patnému zastšřešc›ení dostala do zdĀ›va, narušc›ila statiku kostela. Kotoušc›e kostelnĀ›ch hodin jsou zrezivšřlé a vypadají, šřkašřdou chvíli odpadnou. PĀ›kné jsou jen malé urnové pomníky Ā›eských obyvatel z novšřjšc›í doby, kterých je tu kolem dvacĀ›tky. A samozšřejmĀ› nová stšřmecha. Lidé sem jezdĀ› hlavnĀ› za sochami; mne nemĀ›nĀ› zaujala velká spousta s náhrobkĀ›, fragmenty nĀ›kterých kamenných kĀ™íšřĀ› jsou doslova zadupanĀ› v zemi. Velmi mne zaujal onen náhrobek s obrazem šřeny dršřící se za hlavu. Jako kdyby mlšřky Ā™íkala: „nemohu tĀ› spoušc›;ti zde uvĀ›šřmit, jak to nĀ› dopustit“ … Velkou trpšřlivost museli mít lidé, ktešř zde pešřlivĀ› odkrývali zem, dávali dohromady stšřepy sklenĀ›ných a porcelánových destĀ›ek se jménem nebošřtĀ›ka, i ti, ktešř odhrabávali listĀ› a vystšříhávali náletové dšřevĀ› Klobouk dolĀ› pĀ™ed dobrovolníky. Z šřad místních kromĀ› pana Koukla asi velkou pomoc šc›ekat nelze. Ā›ijĀ› tu totišř je stálĀ› obyvatelĀ› a je tu deset Ā›isel popisných, vĀ›tšc›; Ā›šř jsou tedy chalupášřmi. Luková nikdy nebyla velkou vsĀ›. Z digitalizované kroniky obce jsem se mnoho nedozvĀ›ďĀ›la, je psaná, jak jinak, v nĀ›mšřinĀ›. Dochovala se kronika šc›eské menšc›inové šc›; koly, Ā›itajĀ›ící jen nĀ›kolik rokĀ› mezi dvĀ›ma svĀ›tovými válkami, konšří ve šc›; kolním roce 1937/38. Šc›; kola byla zalošřena na popud správce zdešc›;ho velkostatku, který zamšřstnával šc›eské dĀ›lnĀ›ky. Statek patšřil pĀ›vodnĀ› rodu Lašřanských. Ze zápisĀ› je zšřejmĀ›, šře boj o šc›eskou šc›; koly byl svĀ›elný. Ā›šřákĀ› minimum, šc›; kola Ā›asto šřádala o sirotky ašř z Prahy, nĀ›kdy navšřšc›;ily stav šřákĀ› šc›; koly košřující cĀ›ka dĀ›ti. PĀ™esto i v tak slošřitĀ› dobĀ› dĀ›ti dostávaly o vĀ›nošc›ní besĀ›ce látku na šc›; aty, pár obuvi a nĀ›jakou drobnost vĀ›tšc›;inou se jednalo o dobrodince z vnitrozemĀ›, ktešř poslali finanšc›ní dar k zakoupenĀ› dĀ›rkĀ›. Mezi dvĀ›ma svĀ› válkami ve 22 domech šřilo cca 108 obyvatel. KromĀ› kostela zde byla fara, hostinec, nĀ›mecká malotšřídnĀ› šc›; kola a hospodášřská zálošřna. Dašřilo se tu ovocnĀ›stvĀ›. Tolik z Lukové. PĀ™i odjezdu si ješc›;tĀ› fotografuji zastara tabuli poĀ›jzdnĀ› prodejny, to ušř se málo vidĀ›, a pohledem na kopec Kozelka a obrovĀ›itĀ› televizní vysĀ›lašř. Krašc›; ov, opoušc›;tĀ›m toto místo. Za pár dnĀ› dalšc›;í pokračovĀ›ní, vašc›; e MIA